

# QUA

SK4IL

Nummer 2  
Februari 1981

SRA Personalklubb Amatörradiosektionen SK4IL

Hej ! Hoppas att det nya året har börjat bra, och ev. nyinvesteringar kommit till användning. Vi har ju hunnit med en del redan på 1981, och då tänker jag i första hand på årsmötet den 27 jan.

En komprimerad redogörelse finns med i detta nummer. Arbetet på nya klubblokalen fortskrider, och den verkar att bli jättefin.

Även en ny redaktör för QUA har valts. Att nå upp till det resultat som Torgny presterat är inte att tänka, men jag har lovat att sammanställa Edra bidrag till tidningen, där sidantalet blir mindre och antal nummer beror på tidigare nämnda bidrag. För jag hoppas att vi är fler som tycker att tidningen ska finnas. På tal om Torgny, vill jag framföra ett stort tack för det arbete Du lagt ned för QUA, och hoppas Du snart återfinns som redaktör.

I detta nummer finns ej något DX-info med p.g.a. att Torgny har varit på tjänsteresor, men hoppas det återfinns i nästa, som Du lovat.

Tack Karl-Otto för Dina fina bidrag till detta nummer !

Jag har tagit tillfälle i akt att utnyttja en hel sida för medlemspresentation, innan jag blir överhopad med artiklar.....

## INNEHÅLL :

Medlemspresentation

Årsmöte

Televerket tar över proven

SM4 KL har ordet....

Förbättrad Vertikal-antenn ( 40 m )

Utländska tidskrifter

Medlemsförteckning

Nästa nummer av QUA beräknas komma ut första veckorna i april, detta med tanke på bidragen.

# MEDLEMSPRESENTATION : SM4 JUS

Namnet är Rolf Åström med signalen SM4 JUS och mitt QTH är Skåre. Jag arbetar på televerket med telex och modem för datautrustning. Detta nämner jag ifall jag kan vara till hjälp vid telexproblem för exv. RTTY. Ritningar och justeringsföreskrifter finns för olika telexapparater, för den som vill bygga om och modifiera. Mitt radiointresse vaknade i 10 års åldern, i samband med att jag och min påhittige kusin ( ej radioamatör ) satt och telegraferade med lampa, batteri och hemmagjorda "nycklar" efter uppslagsbokens morsealfabet. Det blev meddelande typ "vad heter du..." ( fast jag mycket väl visste det ).

Sedan blev det DX-lyssnande på rundradiostationer på en Philips bordsmottagare, där mitt första lyssnar-QSL kom från Radio Luxembourg. Den var också utrustad med kortvågsbanden, så det blev även en del amatörer man hörde.

Eftersom jag varit aktiv i såväl fotboll som ishockey, har detta gjort att det har blivit lite tid över för radio.

1975 var jag på ett möte på Karlstadklubben, och där träffade jag Karl-Otto. En telegrafkurs skulle startas på hösten och jag anmälde mig.

Efter att ha klarat C-cert. köpte jag en SWAN 350 och körde en del på 10 meter, övervägande delen CW, men nu senare även foni med några fina DX som resultat.

Annars är nog DX det jag förknippar med amatörradio, så intresset är stort just för DX. När jag började och läsa om radio, träffade jag på uttrycket "ta in hela världen i ditt vardagsrum", och den känslan tycker jag man har vid DX-körande.

Senare skedde ett byte till TS 520 SE för det var inte så roligt att bli jagad efter hela bandet. Frekvensstabiliteten var inte den bästa. Det har sedan blivit en 2-meters station oxo, IC 201.

GÄNGET RUNT VÅLBERG OCH KARLSTAD TRÄFFAS PÅ  
vard. kl 19.00 sönd. kl 21.15

145.250

# ÅRSMÖTE

Årsmöte den 27/1 - 81 Lokal: Älvenäs Restaurant

- a) Styrelsens årsberättelse föredrogs av SM4 JEL där han konstaterade att vi deltagit i två portabeltester på VHF med resultat som 10:de och 16:de plats. På VHF har 1438 kontakter upprättats och på kortvåg 120, en glädjande ökning på kortvåg. Ett diplom har erövrats under året, WASM II 144.
- b) Till styrelse för arbetsåret 1981-82 valdes: Ordförande SM4KL, sekreterare SM4JEL, kassör SM4HEJ, materialförv. SM4KBC och till styrelseledamot SM4AIX.
- c) SM4AIX redogjorde för renoveringsarbetet på den nya klubblokalen. Underarbetet är till största delen gjort, men mycket jobb återstår dock.
- d) Valberedningen bestående av SM4JUS, SM4BOI samt Ture Lundquist fick förnyat förtroende för 1981.
- e) På nya frågor tog SM4KL upp rökningen på nya klubblokalen, och beslut fattades att rökning är tillåten i köket plus lilla rummet.
- f) SK4IL:s Hedersdiplom tilldelades SM4KL av SM4JEL.

## TELEVERKET TAR ÖVER PROVEN

Vid samtal med Ulla-Britt Taxén på Televerkets Radioavdelning, skall rutinerna för prov samt provuppgifterna ändras.

Ansökan går som tidigare till Tillståndskontoret i Farsta.

Provförättaren som ska vara från Televerket, troligen SM4DF K-G Bäcklund, får sedan provpappren. Han ska sedan meddela lämplig plats och tid. Han ska också försöka att få en gemensam dag för flera licenssökande.

På frågan, varför en ändring behöver göras, blev svaret att man hade mycket jobb med att kolla upp proven från så många olika provförares, och att det skulle bli en snabbare service på detta vis, till de som avlägger prov.

Anvisningspapper till de olika provförares skickas ut vecka 7. Provens innehåll ändras. En grupp håller på och utreder detta, där även yngre och äldre amatörer ingår. De frågor som rör teknik, försöker man anpassa till vad som gäller idag.

Denna grupp räknar med att vara klar med sitt arbete under mars månad.

SM4JUS

# SM4KL HAR ORDET .....

Först ber jag att få tacka för det förtroende som visats mig, vi kommer alla att få ett mycket jobbigt år, och vi har verkligen spännande tider framför oss.

REPARATIONEN. I och med att Sven-Erik KPA kunde glädja oss med ett så trevligt meddelande på årsmötet ( besökt av ej mindre än 15+1 ) som att "vi får ingen hyra alls på nya lokalen, det blir en symbolisk summa av kr 100/ mån. för vatten och el till K-d kommun, vilket betalas helt av KPA". TACK! Det här måste ju bli en sporre för oss, men jag instämmer med Ingvars yttrande på årsmötet "ALLA SOM KAN BÖR HJÄLPA TILL NU"... Här följer en uppräknig vad som återstår: Reparationer, flyttning från gamla platsen samt nedtagning av Kv.-beamen där, installation av möbler och stationer, nya lås och säkerhetsfönster, el.-arbeten samt några enkla antenner i skogen i väntan på beammasten.

INFLYTTNING OCH INVIGNINGSPARTY. Årsmötet räknade med inflyttning i början av mars och senare under samma månad med ett party dit klubbens alla medl. kommer samt Honoratiores.

RADIOAUKTIONEN. Vårens tillställning blir fredagen den 10:e eller 24:e april. En arbetskom. är tillsatt med Ture L. som ordförande, det kommer att bli massor av arbete veckorna före auktionen samt på auktionen. Pengar behöver vi verkligen i år som bekant - så snabbt som möjligt.

STÄDSHEMA. Vi enades på årsmötet att ha ett sådant från början på nya lägenheten, där alla som kan sätts upp i turordning en vecka åt gången. Kan någon ge tips på en billig dammsugare???

MEDLEMSAVGIFTEN för 1981 blev kr 20 för SRA-anställda och 25 kr för icke SRA. Du som ej betalt gör det så fort du kan på POSTGIRO till: SRA Personalklubb. Amatörradiosektionen, Vålberg. Giro-nr: 945951-2

QUA-bladet. Rolf -4JUS valdes till Redax. Han behöver verkligen vårt fulla stöd i form av bidrag. Rolf kan ju ej göra bladet själv. Vår DL4, Erik i Karlskoga har lovat mig per brev ett och annat förenings-info framöver. Tack Erik.DL4, som har fått vårt lilla blad kontinuerligt, skriver ang. mitt inlägg i sista numret: "till medlemmarnas kännedom vill jag meddela, att 160 m inte är avglömd vare sig av SSA el undertecknad" Man tackar.

DISTRIBUTION av QSL o QUA. Du som bor långt ifrån och har en besvärlig väg till klubben: skriv el ring till undertecknad hur Du vill ha dem under 1981. Vi har bealutat förfarande SASE, ett fint ord, vilket innebär att Du skriver Din egen adress på ett antal kuvert ( A-5 så att QUA får plats ) samt frimärken lösa el IRC-kuponger. Man vet ju aldrig vilket porto nu för tiden, el vad Dina kort väger.

INGVAR vår ARBETSLEDARE. Med risk för att bli tjugitig slutar jag som jag började. När det gäller reparationerna kom på tisdagarna el ring -4 AIX nr 47485 så kan Du göra en insats vilken dag som helst. OBS ! det finns även en nyckel till nya lokalen ( Värmecentralen ) hos portvakten SRA. Vidare har som bekant Ture en nyckel, tfn 42822.

SM4 KL lovar återkomma i varje nr av QUA under ovan rubrik med små korta klubbnytt o s v , däremot blir det inga flera "antenn-tråkerier" på ett bra tag.

Vålberg den 5 febr. med 73 de Karl-Otto.

# FÖRBÄTTRAD VERTIKAL-ANTENN (40 M)

Du såg kanske min beskrivning av en vertikal-antenn i QUA mars 1980 ? Det var den där  $1/4\lambda$  tråden för 40 m, som var placerad i grenverket längs en björkstam. Använde antennen i "aktivitetstävlingen" under januari 1980. Det blev totalt 319 QSO varav 71 DX. Jag hade under sommaren vissa planer på att förbättra vertikalen, men det blev naturligtvis inte av förrän vi hade vinter och snö i början av dec. Ett märkligt fenomen det här, känner någon igen sig? Ang. månadstesterna, som den en hel månad mot 6:e distr. för ett par år sedan, dom är bra, men man bör nog inte räkna rena test-QSO, om sådana råkar infalla under månaden. Lyssna mellan tisdagstesterna på 2 m SSB och CW, undrar om det finns något mera störningsfritt frekvensområde. Bedrövligt! Finns det inte någon mera klubb i distr. än SK4 IL??? Nej, nu kom jag visst från ämnet. Jag inspirerades alltså av att det gick så lätt att köra DX på 40 m, solfläckscykeln går dessutom åt fel håll samtidigt som 40 och 80 m blir bättre och bättre för DX de närmaste åren. Mina erfarenheter med vertikalen var naturligtvis också att t ex SM och LA-stn hade lite för svaga signalstyrkor. I ett av mina 40 meters sked med vännen -5 KP i höstas tillrättades jag att prova med en  $1/2\lambda$  tråd ansluten upptill på vertikalen för att höras bättre vid "Spånga Fäbodas". Sagt och gjort, med ett kastlod och en tunn plastlina, och ca 20-30 kast, fick jag lodet över en lämplig gren i björktoppen på ca 10 m höjd. Berättade jag att min gamla vertikal ramlade ned i en höststorm? Nej, därför fick jag starta från början. Slangbella el pilbåge är bättre vapen, det skall vi prova på pottabeltesterna med SK4 IL, el hur Ingvar?

Vid övre änden på vertikalen lödde jag in en ca 23 m lång plastisolerad koppartråd. Ca 30 m rakt nord vår björk står på tomten en telefonstolpe, som jag för många år sedan lovades av "VERKET". I den stolpen anslöt jag över en plastlina 23 m "slopern" på ca 3 m höjd över marken. Nu började en massa "cut and try" och SWR-mätningar. OBS, jag har funnit det viktigt att alltid arbeta med samma betingelser vid SWR-mätningar, den här gången liksom 1980 har jag belastat min TS 520 lika, eller ca 100 mA. Tar man ena gången 200 mA och andra ca 50 så blir det så pass stor skillnad, att man inte vet åt vilket håll antennens resonansfrekvens går mellan klippen. Klipp bara bort ca 10-20 cm åt gången. Jag brukar spara mina klipp och mäta dem tillsammans, när det är färdigtrimmat, men nu tappade jag bort mig i snön och kylan. Klippningen skedde fö vid telefonstolpen, ej på vertikaldelen. Längden på "slopern" tror jag nu ska vara ca 22,0 m i färdigtrimmat skick. Det kommer ändå att variera något från det ena QTH:t till det andra p g a markförhållanden o d om det nu skulle vara någon som vågar prova den här bastarden. Jag visste nu att hela systemet var resonant på 40 m, men även användbart på 15 meter. Innan jag ger SWR här låt mig säga, att man inte skall hänga upp sig på något högre värden. Observera, att det gick att sända även på 30 och 40-talen, och då tror jag inte men visste vad SWR var för figur. För slutrör/sluttrissor har däremot SWR en stor betydelse med dagens moderna sändare. Så långt SWR. Mina finalvärden blev 1,8:1 på 40 m men några dagar senare den 12 dec. vid torrare väderlek, 1,6:1. Från artikeln i QUA förra året ses att jag hade endast 3 motvikter. Anslöt därför ytterligare 10 st. ca 510 cm långa, 1 mm emaljerad tråd ( tog vad jag hade ), som jag lödde till basen och därmed coaxens skärmstrumpa. Sorterade ut trådarna solfjäderformigt och löst på marken. Nu hade jag totalt 13 jordtrådar och SE PÅ DEN, mitt SWR hade nu gått ned till 1,3:1 vid 7,0 MHz och 1,2:1 vid 7,1, på 21,0 MHz var bilden 1,7:1 och 2,0:1 vid 21,35 MHz. Jag beslöt att prova direkt i ett QSO på 15 m. KG5C ropade CQ på CW, det var många om budet, för han var från New Mexico, men jag fick honom, det blev ett bra QSO med ömsesidigt goda rapporter. Efter detta QSY:ade jag till 40 m CW, för nu ville jag prova antennen på riktigt, först inledde jag med -5KP och några andra SM.

Rapporterna blev nu mycket goda, enligt -5KP hade han aldrig hört mig så bra på 40 förut. Nu beslöt jag mig för att köra 75 DX på CW under januari och sedan göra stopp tillfälligt för ett försök till utvärdering av antennen och den här lilla artikeln. En beskrivning ( antenner el apparater ) skall provas ordentligt i praktiken, om det skall vara värde med det. Mina 75 QSO är körda med TS 520 och 150 watt. Med den effekten kan vi tala om QRP om man jämför med de stora kanonerna på ett så ynkligt smalt och QRM-fyllt band som det är fråga om här. Den egentliga DX-delen är endast 10 kc bred vid bandkanten. Ett bra tillbehör för nödvändig selektivitet är LF-filtret MFJ CWF-2.

Min teknik i att köra DX ligger i att lyssna, vilket hänger samman med den låga effekten. Av de 75 QSO är mindre än 10% genom eget CQ. De flesta av kontakterna har en längd av 10-15 min, men det finns också några på ca 1 timme i längd, och det har varit säkra kontakter med goda hastigheter. Jag tycker själv att antennen går riktigt bra, när jag ropat ett DX brukar ofta svaret komma direkt. De flesta har varit stationer utrustade med vertikala antenner eller dipoler men även en del yagi-beamar. En USA-stn hade bara 40 w och dipol. Alla sifferdistrikt i USA är körda el totalt 53 W. I ö kan nämnas: KP2A YV1AD VS6SZ HI3PC C6ABA KL7Y XE3RT CT2AK YV3BNJ och VP2KAO, dessutom föreligger några VE, UA9 och UAO men bara en Japan. Kanske det beror på "sloperdelens" riktning mot nord, el har Japanerna mera QRM, jag vet inte.

Innan jag avslutar med lite statistik över min "bastardantenn" kan jag nämna att Basse -3BIU kört mängder av DX (CW) på 40 under jan, med 4-500 w och en GP  $1/4\lambda$ , ett fristående al. rör 995 cm stagat med nylonlinor men placerat direktisolerat på ca 1 m snötäcke. Motvikterna är utlagda direkt i snön. Hans SWR var ej direkt bra 2,0:1 men QSO blir det. Basse har kört 270 l på 80 m, även där vertikalant. 182 länder sammanlagt under åren enbart på 40 m men naturligtvis ej allt med GP:n, vilken är lätt att ta ned i maj, när snön smälter i Jämtland, hi hi. Är inte antenner ett fantastiskt trevligt och spännande område av vår hobby????

#### "Halv-vertikalen, SM4KL"

75 DX-QSO under jan 1981 körda mellan ca kl 8-11 SNT.

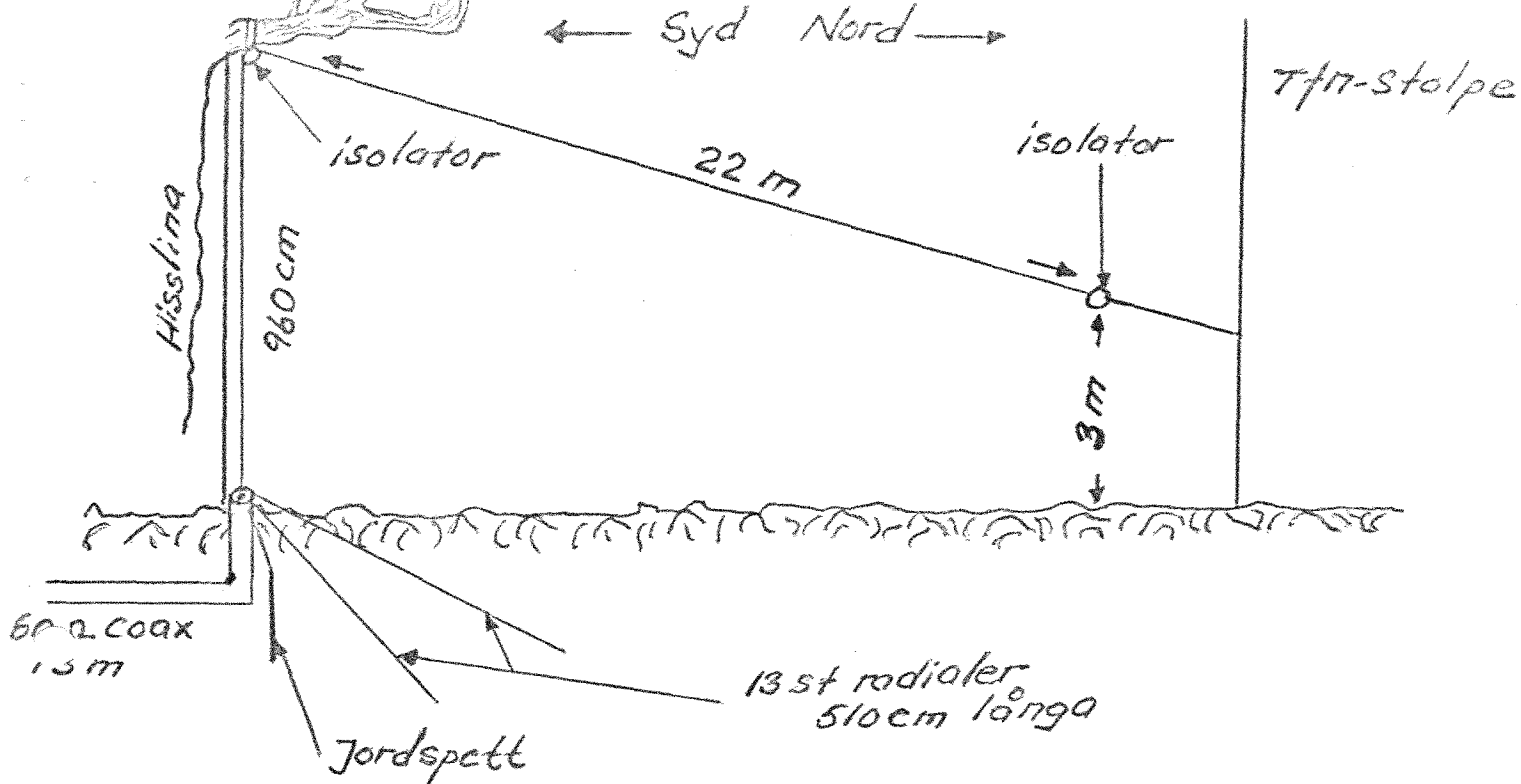
12 av dessa har gett mig läslighet 4

4 " " " " " " 3

Ingen lägre läslighet erhållen. Samtliga QSO avslutade i vanlig ordning. 5,3 är Mv av 75 erhållna signalrapporter.

Vårt gammalmodiga rapporteringssystem ger idag en felaktig bild. Det är läsligheten som är avgörande - ej signalstyrkan = min åsikt.

Jag återkommer kanske när jag provat en  $5/8\lambda$ -vertikal, som blir ca 13 m för 20 m, men som också kan avstämmas på 40 och 80 m. Det finns även "slopers" i andra varianter än min, som blivit mycket populära i antennvärlden, vi får se. Någoting måste göras för 80 m här, eftersom jag inte kan höra DX-en ~~en~~ där så är något galet. Lycka till med Dina antenner, vilket Du nu gör dom för VHF el Kv, lokaltrafik el DX, det är lika kul ändå. Skissen på andra sidan säger kanske mera än många ord, men jag har svävat ut i andra ämnen än antennen också.



## UTLÄNSKA TIDSKRIFTER

Följande utländska tidskrifter finns att beställa genom Posten.

De amerikanska ska beställas 3 mån. före tänkt månad. QTC, OZ och LA finns att låna på klubben.

<u>Amerika:</u>	CQ - The Radio Amateurs Journal	Pris: 81:-
	Popular Electronics	" 113:-
	Radio - Electronics	" 92:-
<u>Danmark:</u>	Populär Radio	Pris: 94:20
	Teleteknik	" 14:30
<u>Finland:</u>	Sähkö - Electricity and Electron.	" 107:60
<u>Norge:</u>	Amatörradio	Pris: 57:20
	Elektronikk	" 109:40
	TU Teknisk Ukeblad	" 224:30
	Kontor o Datateknikk	" 48:50
<u>England:</u>	Everyday Electronics	Pris: 120:-
	Practical "	" 130:-
	" Wireless	" 130:-
	Radio o Elek. Constructor	" 137:-
<u>V-tyskland:</u>	Elektronik	Pris: 261:70

Karl-Otto Österberg -4KL  
Åkergatan 14  
660 50 Vålberg Tel: 054/42439

Bengt Dahl -4JUC  
Mossgatan 175  
654 67 Karlstad Tel: 054/110883

Peter Rasmusson -4ACH  
Gyridsvägen 6C  
660 50 Vålberg Tel: 054/47005

Rolf Åström -4JUS  
Salviavägen 14  
653 51 Karlstad Tel: 054/34377

Ingvar Ohlsson -4AIX  
Tvinnargatan 8  
660 50 Vålberg Tel: 054/47485

Lennart Mellquist -4KBC  
Syrenvägen 8  
664 00 Grums Tel: 0555/11430

Olof Sundin -4BOI  
Dalängsvägen 15  
660 52 Edsvalla Tel: 054/44388

Ove Olsson  
Box 464  
660 50 Vålberg Tel: 054/42965

Börje Österberg -4CTO  
Edsgatan 2  
660 40 Segmon Tel: 0555/91410

Lennart Gullstrand -4KLL  
Kung Eriks väg 16  
Karlstad Tel: 054/133373

Yrjö Erkkilä -4EAL  
Lärkstigen 4  
660 50 Vålberg Tel: 054/42894

Jonny Johansson  
Tjäderstigen 30  
660 50 Vålberg Tel: 054/47596

Sven Kalander -4EVL  
Östra Gärdesgatan 16  
664 00 Grums Tel: 0555/12382

Tommy Olsson  
Sättravägen 10  
660 52 Edsvalla Tel: 054/44576

Sven-Ove Wiklund -4HEJ  
Norra Gärdesgatan 15  
664 00 Grums Tel: 0555/11739

Ture Lundquist  
Kilängsgatan 9  
660 50 Vålberg Tel: 054/42822

Lennart Sydengren-Larsson -4HOL  
Långgatan 2  
660 50 Vålberg Tel: 054/42932

Karl-Erik Persson  
Tvinnargatan 10  
660 50 Vålberg Tel: 054/47764

Jan-Åke Herbersson -4IIW  
Sjögatan 7  
686 00 Sunne Tel: 0565/11548

Torgny Ericsson -4JEL  
Björkvägen 10  
660 50 Vålberg Tel: 054/47349

Bengt-Åke Johansson -4JEW  
Box 714C  
660 57 Väse Tel: 0550/45014

Jan Kouwenberg DJO PD  
Moselstrasse 27  
D-6086 Riedstadt  
Västtyskland

Kjell-Ove Johansson -4CFU  
Konstsmedsvägen 6  
653 46 Karlstad Tel: 054/162225

Eije Jansson -4KLW  
Båtnäsgatan 4  
654 68 Karlstad Tel: 054/130337

Anders Tengquist -6EUT  
Lindvägen 11  
660 11 Billingsfors Tel: 0531/30145